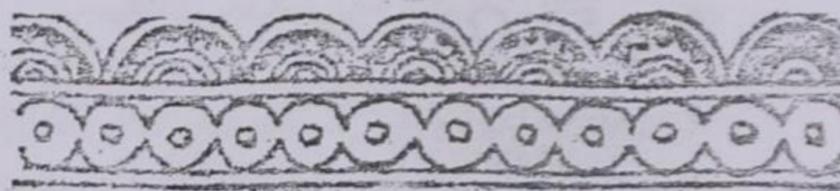

ΦΩΝΙΤΕΣ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΙΟΣ
1973-----ΕΤΟΣ ΙΒ
ΑΡΙΘ.ΦΥΛΛΟΥ 133-134

Σημειώματα

(2)

Σε 'Αθηναϊκή έφημερίδα δημοσιεύτηκε ή παρακάτω έπιστολή του κοινωνιολόγου κ. Γεώργου Καββαδία. 'Η έπιστολή είναι χαρακτηριστική. Συμπορεύεται στίς απόψεις μας γιαυτό και τήν αναδημοσιεύουμε.

" 'Αν έλαβα τό θάρρος νά σοϋ γράψω τό κάνω για νά ύψώσω φωνήν (όπως έλεγαν οί παλιοί) για τήν διάσωση τών παλιών μας έθίμων, τών στοιχείων ένείνων που συνηροτοϋν τόν λαμβό πολιτισμό μας, ό όποιος τή στιγμή αύτήν εξαφανίζεται ταχύτατα.

Είχα τήν εικασία νά έπισκεφθώ τελευταία τή Θεσσαλία και νά διαπιστώσω, ότι από τήν παλιά πολιτιστική παράδοση τών Καραγκούνηδων του κάμπου δέν απομένει πλέον τίποτα. Οί παλιές φορεσιές και τά κοσμήματα πουλήθηκαν στους γυρολόγους και τους παλιατζήδες και πέρασαν στα χέρια τών ξένων τουριστών. Κι όμως τό 1961 ό πολιτισμός αύτός ήταν ακόμα ζωντανός και προσιτός στον μελετητή. - Σήμερα ή περιγραφή και ή ανάλυσή τους είναι αδύνατη. -

'Επιθυμούμε λοιπόν νά σβύσουμε από προσώπου γής και ό,τι απομένει; 'Επιθυμούμε νά εξαλείψουμε τίς τελευταίες επιβιώσεις τών παναρχαίων παραδόσεων που έδημιούργησαν τό έλληνικό πνεϋμα; Και τί θα βάλουμε στη θέση τους; Τό μπρόν τών ξενοδοχείων και τά νικελ τών αυτοκινήτων; Δέν ξέρω τί νά ύποθέσω. 'Ιδίως τήν στιγμήν αύτήν τής πλήρους συγχίσεως στον τομέα τών ίδεών και τών αξιών και τής αναζητήσεως τής ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ που χαρακτηρίζει τό σύγχρονο κ' κόσμο. 'Αλλοι λαοί μ'ήν έχοντας παράδοση προσπαθοϋν νά τήν κατασκευάσουν. 'Εμείς είμαστε έτοιμοι νά καταστρέψουμε και τίς λίγες ζωντανές ρίζες που βασίζονται στο παρελθόν μας. Τελειώνω αναφερόμενος σε προγενέστερο σχόλιό σου, για τήν άδιαφορία μας σε ότι αφορά τόμ ένθολογικό μας πλούτο και τήν σπουδαιότητα τών ένθολογικών σπουδών στον τόπο μας. 'Η προσπάθεια κατάργήσεως τής πυροβασίας αποτελεί ένα τέτοιο παράδειγμα. Επίτρεφέ μου σε παρακαλώ νά προσθέσω ένα άλλο που βγαίνει από τήν προσωπική μου μετρα. 'Η εκάλεσαν πρό έτών

Σημείωση: Τήν άνωτέρω έπιστολή προσυπογράφουμε.-----

ΕΝΑ ΣΠΗΛΑΙΟ ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

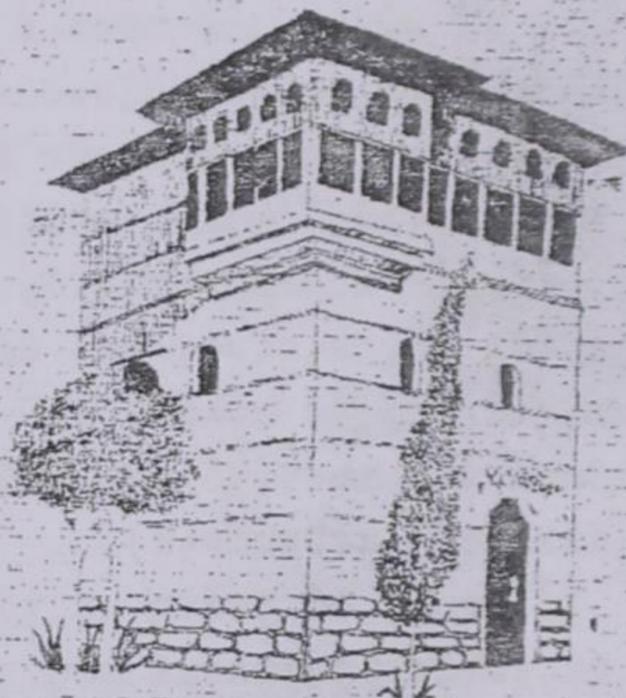
(Σ' έφημερίδα πών 'Αθηνών δημοσιεύτηκε ή παρακάτω έπιστολή συμπατριώτη μας)

α.- Κύριε Διευθυντά,

'Επί του δημοσιεύματος τής 24.4.73 "Ψάχνουν για σπήλαια" έχω νά αναφέρω τά εξής. Τυχάνω κάτοικος τής κοινότητας 'Εξοχής Κονίτσης. 'Ενθυμούμαι από τά παιδικά μου χρόνια τό σπήλαιο αυτό με τήν όνομασία Πρόπερση. 'Η είσοδος του είναι σχετικά μικρή, ό προθάλαμος όμως πολύ μεγάλος. Και κατά τάς άφηγήσεις τών παπούδων μας έχει βάθος άρκετά χιλιομέτρων, που φθάνει έχρι τό Σαραντάπορο ποταμό. (Συνεχίζεται σελ. 15)

③ Τριστικό ορθομνητικό σχέδιο της Κόνιτσας

1. Για την τουριστική αξιοποίηση της Κόνιτσας είναι απαραίτητο να γίνει συστηματική προσπάθεια να κρατηθεί ή πόλη τή φυσιογνωμία της, σά κηπούπολη. Ίδιαίτερα να προσεχτεί να μέλνουν οι παλιές πόρτες (ξύλινες, μέ τό στέγαστρο μέ τό πεζούλια κλπ.). Οί κήποι. Οί μάνδρες μέ τούς κισσούς. Τά λουλούδια. Άκόμα άν είναι δυνατόν τά καινούργια σπίτια πού χτίζονται να χτίζονται σέ ήπειρώτικο στύλ μέ λόντζες κλπ.

2. Να ξαναγίνουν 5-10 δημόσιες βρύσες, στέν τύπο της παλιάς ήπειρώτικης βρύσης. Πάνω σέ κάθε βρύση να μπή ένα μικρό άγαλματάκι ζώου: Έλαφιού, Ζαρκαδιού, Άγριόγιδου κλπ. Τέτοιες βρύσες πρέπει να γίνουν: Πάνω στό δρόμο, στό Σαρκατί. Στο δένδρο της Κάτω Κόνιτσας. Στο δημαρχείο. Στο άγαλμα της Φρειδερίκης. Όπως μπαίνουμε πριν τό Όρφανοτροφείο. Στην έκκλησία της Πάνω Κόνιτσας. Στα Πλατάνια κλπ.

3. Να δημιουργηθή μία τουριστική ραχοκοικαλιά μέσα στην Κόνιτσα μέ βάση τό λάκκο πού ξεκινάει από τό Δημοτικό σχολείο της Πάνω Κόνιτσας καί φτάνει χαμηλά κάτω στό Περβόλι του Ρούβαλη. Η διαμόρφωση του λάκκου αυτού να γίνει ως εξής: α) Η πλατεία του δημαρχείου να ύψωθή μέ επίχωμάτωση 2,50 μέτρα, διαχωριζόμενη από τό δημόσιο δρόμο. Στη μέση της πλατείας, μακρόστενη πισίνα. Γύρω-γύρω δένδρα. Στο βάθος της πλατείας θα μπή τό τουριστικό ξενοδοχείο της Κόνιτσας, σέ στύλ ήπειρώτικου άρχοντικού. Τα δωμάτια του ξενοδοχείου θα βλέπουν προς τό Λάζαρο, προς την Τύμφη, προς τόν Κήπο. Η θέα μοναδική (γιατί τό ξενοδοχείο θα ύψωθή). Ο προσανατολισμός σωστός. Από κάτω θα έχη έστιατόριο Τουριστικά μαγαζιά κλπ. Όλος ο λάκκος από πίσω, καί κομμάτι από τόν κήπο Τόγκα, (άφού άπαλλοτρωθή) θα διαμορφωθή σέ κήπο ο λάκκος του Ρούβαλη, θα διαμορφωθή μέ αναβαθμίδες καί θα δεινδροφυτευθή.

Τό Δημαρχείο να κατεδαφισθή. Καί στό μέρος πούναι σήμερα τό Δημαρχείο, να μπή μία βρύση. β) Άνάμεσα γυμναστήριο καί γυμνάσιο. Μέ σκάφιρο του γυμναστηρίου (κατέβασμα 1-2 μέτρα) θα μπαλωθή όλος ο λάκκος ανάμεσα Γυμνάσιο - Γυμναστήριο, έτσι ώστε να έρθουν όλα στό ίδιο επίπεδο. Στο μέρος πούναι σήμερα ο λάκκος να σχηματισθή μετά τό πρώτο μπάζωμα, χτιζόμενη μέ τσιμεντόλιθα, μία πολύ μεγάλη πισίνα, Όλυμπ κών διαστάσεων. Η πισίνα αυτή θα μοιάζη μέ μικρή λίμνη. Γύρω-γύρω δρόμος καί πάρκο. Η δεινδροφύτευση θα περιλάβη καί τό Γυμναστήριο. Ίδιαίτερα προς

τήν 'Ανατολική πλευρά πούναι ὁ λάκκος, κάτω ἀπό τὰ μαγαζιά ἢ δενδρο-
 φύτευση θά γίνῃ κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε νά σχηματισθῇ ἓνα οἰκόπεδο,
 κατ'ἀλληλο γιά δεύτερο ξενοδοχεῖο-ἐστιατόριο κλπ. πού θά βλέπουν πρὸς
 τὴν πλάγια καὶ τὸν κήπο. Ἐνας αὐτοκίνητοδρόμος θά φθάνη ἐκεῖ ἀπὸ
 τὴν πλευρά τοῦ Ὀρφανοτροφείου, ἄλλος ἀπὸ τὸν δρόμο Ἰωαννίνων-Κονί-
 τσης, μέ μία παρακαμπτήριο, λίγο πίσω ἀπὸ τὸ Γυμνάσιο. γ) Τὸ νερὸ πού
 θά γεμίσῃ τὶς πλάινες καὶ θά διευκολύνῃ τὶς δενδροφυτεύσεις, θ'ἄρχεται
 μὲ σωλήνα ἀπὸ τὸ αὐλάκι τοῦ κήπου, ὅπου θά ἀντλήται μὲ ἠλεκτρικὴ ἀν-
 τλία στὸ πῆ κοντινὸ ἀπὸ ἀπόψεως ἀποστάσεως σημεῖο, (εὐθεῖα κάτω ἀπὸ
 τὸ λάκκο στὰ μεϊντάνια).

Τὸ νερὸ, θά φθάνη μέ τὸ σωλήνα στὸ λάκκο, τοῦ Ροῦβαλη. Κι ἀπο-
 κεῖ θά κυλάῃ μέ φυσικὴ ροή πρὸς τὶς πλάινες, γιά πότισμα κλπ., κάνον-
 τας στὸ δρόμο του μικροῦς, θεαματικοῦς καταρράκτες. Ἐνας σωλήνας νε-
 ροῦ μπορεῖ νά φθάνη στὴν ἀγορὰ γιά πότισμα τῆς πλατείας. Τὸ νερὸ αὐ-
 τὸ θά δώσῃ ἄλλο χρῶμα στὴν Κόνιτσα. Καὶ θά μπορῇ τελικὰ νά χρησιμο-
 ποιῆται γιά πότισμα κήπων τῆς Κάτω Κόνιτσας, τῆς ἀγορᾶς, τοῦ πάρκου,
 τοῦ παιδικοῦ κήπου κλπ.

4. Δίπλα στὴ Στρατιωτικὴ Λέσχη, στὸ χῶρο πού μένει νά χτισθῇ μέ πρό-
 σοφῆ στὸ δρόμο, νά γίνῃ τὸ Δημαρχεῖο, (ἀφοῦ Διοικητήριο μετὰ τὴν κα-
 τάργηση τῆς Ἐπαρχίας ἀποκλείεται νά χτισθῇ). Τὸ Δημαρχεῖο πρέπει ἀπα-
 ραιτῆτως νά γίνῃ μέ χρῶμα τοπικὸ, ἡπειρωτικόν. Μικρὸ αἶθρο. Καὶ τὸ
 ὑπόλοιπο νά διαμορφωθῇ σὲ πάρκο, πού θάχη μέσα καὶ παιδικὸ κήπο.

5. Τὸ ἄγαλμα Φρειδερίκης, νά ἀλλάξῃ μέρος. θά πᾶν ἀνατολικώτερα, ἐκεῖ
 πού ἦταν κάποτε (στὸ ἡμικύκλιο). ὥστε νά λεπτωθῇ ἡ πλατεία. Καὶ ἔτσι
 νά ἔχῃ τὴν δυνατὴτητα τὸ τουριστικὸ περίπτερο, βάζοντας τέντες ἀπὸ
 πάνω, νά διαμορφώσῃ ἓνα ἀνεπτυγμένον χῶρον, μέ τραπεζάκια καρέκλες κλπ.
 Ἀπὸ κεῖ ἡ θέα πρὸς τὴν Τύμφη εἶναι μοναδική. Δροσιὰ τ'ἀπόγευμα τοῦ
 καλοκαιριοῦ κλπ.

6. Ὁ Λάκκος τῆς στρατώνας, μπαζωνόμενος θά γίνῃ τὸ κέντρο τῶν αὐτο-
 κινήτων (φορηγῶν, συγκοινωνίας κλπ.) Ἡ ἐπέκταση τοῦ μπαζώματος πρὸς
 τὸν κήπο, δίνει τὶς δυνατὴτητες διαμορφώσεως ἑνὸς ἄλλου πάρκου μέ
 δενδροφυτεύσεις.

7. Στὰ Πλατάνια τῆς Πάνω Κόνιτσας, νά καταδιφισθῇ τὸ παλιὸ κέντρο γιά
 νά ἀνοίξῃ ἡ θέα πρὸς τὴν πλευρὰ αὐτῆ. Μὲ μπουλτόζες πού θά σκάψουν μα-
 λιά, τὶς πλαγιές, σὲ τρόπο ὥστε νά διαμορφωθῇ μιὰ στρογγυλὴ πλατεία,
 θά μπαζωθῇ τὸ μέρος πούταν ἡ παλιὰ πλατεία καὶ χάσκουν τώρα οἱ ρίζες
 τῶν πλατανιῶν. Ἐτσι θά ἀνεβῇ τὸ ὅλο ἐπίπεδο καὶ θά γίνῃ μιὰ μεγάλη
 ἐπίπεδη πλατεία. Νέο τουριστικὸ περίπτερο θά γίνῃ στὸ λαμπρὸ, πάνω ἀπὸ
 τὴν δεξαμενὴ τοῦ νεροῦ. Τὸ περίπτερο αὐτὸ θάχη καὶ θέα πρὸς τὴν Κόνι-
 τσα-κάρποτοτάμι. Πάνω στὴν "Τούμπα" πού ἔχει σχηματισθῇ ἀπὸ τὰ χῶ-
 ματα τῆς δεξαμενῆς, θά γίνῃ ἓνα ἐξόλιον ἀνοιχτὸ γύρω-γύρω, περίπτερο

2 Ο βρομοπανίτης πρωτομάστορας κι' γέφυρα Λυκότομο

Τῆ γέφυρα τοῦ Λυκότομου, τὴν πρωτόχτισε ὁ Λουτ-
φῆ Πασᾶς Ἰωαννίνων (1550-1590) ποῦ κατάγονταν ἀπὸ
τὴν Κόνιτσα/... Παρακάτω ἐξεσκώνουμε ἀπὸ τὸ βιβ-
λίον τοῦ κ. Κ. Λαζαρίδη ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ τῆς
Μικρῆς Ζαγοριακῆς Βιβλιοθήκης, ἐπιστολῆ τοῦ βου-
ρμπιανίτη Πρωτομάστορα Δ. Τσόπανου, ἐπ' ὅπου φαίνε-
ται πῶς ἐβαχτίστηκε τὸν περασμένο αἰῶνα μέ λεφ-
τά τοῦ Ζαγορλοῦ "φιλογενοῦς" Γεργίου Μπίκα ἢ
γέφυρα....

... Ἡ κέρια λυγρὰ τοῦ Ἐθνεφύλακος
Ἦ ἐν Ὁδησσῷ διαμένων φιλογενῆς Γεώργιος Μπίκας, θέλων νὰ καταστή
χρήσιμος καὶ εὐεργετικὸς πρὸς τὴν γεννήσατον αὐτὴν πατρίδα τὴν Ἡ-
πειρον, ἀποδίδων εἰς αὐτὴν οὕτως εἰπεῖν, πόρον εὐγνωμοσύνης, συνέλαβεν
τὸν ἱερὸν καὶ εὐγενῆ σκοπὸν, ὅπως ἀνεγείρῃ ἰδίαις δαπάναις τὴν γέ-
φυραν τοῦ Λυκότομου τὴν ἄγασεν εἰς Ἰωάννινα, μετὰ δὲ τῶν ἐν Ἰ-
ωαννίνοις ἀντιπροσώπων τοῦ ὁ ὁμοφρονέμενος ἐργολάβος συνεφάνησα
κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1858 νὰ κατασκευάσω τὴν ρηθεῖσαν γέφυραν
συνισταμένην κατὰ τὸν ἐροῦπολογισμὸν ἐκ πηχέων ὀκτὼ χιλιάδων ἐπὶ τι-
μήματι διακοσίων χιλιάδων γρεσίων κατ' ἐργολαβίαν, χορηγῶν ἐγὼ αὐτὸς
ἔργον, κέτραν καὶ ἐργασίαν, ἣ δὲ ἄσβεστος καὶ λοιπὰ ἦσαν εἰς βᾶρος
τοῦ ἱδρυτοῦ κ. Μπίκα. Κατ' ἀρχὰς μὲν ἔβαινον τὰ πράγματα καλῶς,
οἱ ἀντιπρόσποιοι τοῦ ἐπιορηθεύοντο ἐγκαίρως καὶ ὅπως ἔδει τὸ ὄλιγον,
τοῦ βαλοῦ τὴν χορήγησιν ἀνεδέχθησαν, αἱ κληρωαὶ ἐγένοντο τακτι-
κῶς κατὰ δόσεις· ἀποβιώσαντος δὲ κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1859 ἐνὸς τῶν
σέ μορφή ἐξέδρας, μέ ξύλινα καθίσματα. Ἀπὸ οὗ καὶ ἀπὸ κατ' ἀπὸ κεί δένδρο-
φύτση. Τακτοποίηση τοῦ δρομίσκου, ποῦ θά φτάνη ἀπὸ τὸ Τουριστικὸ
Περὶπτερο, ἴσαμε τὴν ἐξέδρα αὐτὴ. Αὐτὸ θά εἶναι ἕνας ὡραιότατος
περὶπατος. Ἀπὸ τὴν ἐξέδρα αὐτὴ ἡ θεὰ εἶναι μοναδική.
8. Τοῦ Χουσένμπη τὸ ἀρχοντικόν, νὰ γίνῃ λαϊκὸν μουσεῖο. Συνεννόηση
μέ ἑταιρία ἠπειρωτικῶν μελετῶν.
9. Τώρα μέ τὴν καιὸρνια γέφυρα στὸν Ἄδω, ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν πλευρὰ
τῆς Κόνιτσας, στήν εἴσοδο δύο ἀγάλματα, ἀγριόγιδα. Σὰ σύμβολο τῆς
Κόνιτσας, ὅπως στήν Ρόδο εἶναι τὰ ἑλάφια. Ἰῶως, ἀνδρα ἕνα τέτοιον
πάνω στὸ ὄχυρό ποῦναι ὄπλα στήν παλιὰ γέφυρα τοῦ Ἄδου. Τὸ ὄχυρό,
κατάλληλα διασκευαζόμενον θ' ἀποτελέσῃ τὸ βᾶρος τοῦ ἀγάλματος.
10. Στὴν Ἁγία Βαρβάρα, τὸ Μουσικεῖο. Ἀρμός περιπάτου, ποῦ θά ἐξ-
κινῆ ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Δασκ. Θά προχωρῇ Πάτησιν Ζάδια Μπουτλιαῖς
(τακτοποιητικὸς ὁργανισμὸς) καὶ θά φτάνη στήν Ἁγία Βαρβάρα. Πλα-
κατωμένο. Ἀπὸ οὗ καὶ ἀπὸ κατ' ἀπὸ κεί δένδροφύτση καὶ βρῆσες, σὲ λαϊκὸ
οἶκον, μέ πεζοπολία γιὰ ἐξαόρση.

ἀντιπροσώπων, οὔτε αἱ πληρωμαὶ ἐγένοντο, τακτικῶς, οὔτε ἐχορήγουν οἱ ἑ-
τεροὶ ἀντιπρόσωποι ἐγκαίρως ὅπως ἀναδέχθησαν ὀλιγόν. Τοῦτου ἕνεκα ἡ
ἐργασία, καίτοι διαρριέσασα μέχρι τῆς 20 Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους
1859, δὲν ἐπερατώθη ὡς τελεῶς, ἕνεκα τῆς ἐπελευθέρσεως πλημμύρας καὶ τῶν ρυ-
γδαίων βροχῶν, διενόση κατ' ὀνόγην ἡ ἐργασία, ἐλάχιστον δὲ μέρος τοῦ
χοῦ ἐκ πήχεων πενήτηντα σχεδὸς ἕνεκα τῆς νερατότητος, ἐγκρεμίσθη.

Τὸ δὲ ἐπιτὸν ἔτος, μολονότι ὑπῆρχον αἱ ρηθεῖσαι δυσχέρειαὶ ἐκ
μέρους τῶν ἀντιπροσώπων, ἐξηκολούθησε τὸ ἔργον μετὰ πλείστου ὄσου
ζήλου καὶ κατεσιεῖσασα ὀντὶ τεσσάρων, ἐπτὰ καὶ μῆρας. προβαίνοντος δὲ
τοῦ ἔργου καὶ ἀκριβοῦς καταμετρήσεως γενομένης εὐρέθη ὅτι ἡ γέφυρα
θα συνίστατο οὐχὶ ἐξ ὀκτὼ χιλιάδων πήχεων, κατὰ τὸς προῦπολογισμὸν, ἀλλ'
ἐκ δώδεκα χιλιάδων πήχεων, ἐπομῶνως ὑπῆρχεν λάθος πλεόν τῶν τεσσάρων
μυριάδων χιλιάδων πήχεων, ἤτοι ἐκτός τῆς συμφωνηθείσης ἐγένετο περὶ πλεόν
ἐργασία τεσσάρων χιλιάδων πήχεων, δι' ἣ καὶ διεμαρτυρήθη ἑνώπιον τοῦ
ἀρχιερέως καὶ τῶν προκρίτων καὶ ἔπαυσα τὴν ἐργασίαν. Βεβαιωσάντων δὲ
τούτων, ὅτι ὁ φιλογενῆς κ. Μαΐνας, ὅστις ἀπὸ φιλοπατρίαν καὶ ὀρησκευτι-
κὸν οἷσθημα ὀρμώμενος, ἐκτελεῖ τοιοῦτον φιλανθρώπικόν ἔργον, θέλει
βεβαίως ἀποζημιώσαι τὸν ἐργολάβον διὰ τὴν περιπλέον γενομένην ἐργα-
σίαν, προσέβην εἰς τὸ ἔργον μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου, ἀπεπεράτωσα καὶ ἐξε-
τέλεσα αὐτὸ μετὰ πλείστης χρηματικῆς θυσίας, καλῆσας δηλ. τὸ ἐν Ἰωαν-
νίνοις μαγαζεῖον μου, καὶ ὀποθημεύσας τὰ λοιπὰ ἀκίνητά μου, καὶ τὴν
περὶ πλεόν ἐργασίαν ἐκ τεσσάρων χιλιάδων πήχεων ἀναβαίνουσαν εἰς
ἐκαστὸν χιλιάδας γροσίων. Αὕτη εἶναι ἡ καθαρὰ ἀλήθεια τῶν πραγμάτων.

Ἄλλ' οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ, ὀρηκετοῦντες ἰδιοτελεῖς σκοποῦς καὶ
ὅπως καλύψωσι τὰς ἰδίας τῶν ἀλλοτρίων καὶ τὴν βραδύτητα, παρέστησαν
εἰς τὸν φιλογενῆ κ. Γεώργιον Μαΐναν ἕλλως πως τὰ πράγματα, ἀποδί-
δοντες εἰς ἐμέ τὰς ἰδίας τῶν ἀλλοτρίων καὶ τὴν βραδύτητα τοῦ ἔργου
μεταχειριζόμενοι ὡς ἐπιχείρημα καὶ πρόφασιν ἀγενῆ, ὅτι ἐκρημνίσθησαν
σαν ὀθῆεν ὀλίγοι πήχεις καὶ ὅτι ὁ τοῖχος ἐκτίζετο ὀθῆεν ἕνεα ἀσβε-
στου, γεγονός ἀποδεικνυόμενον ὅμως ψευδέστατον ἐκ τοῦ ὅτι οὐδὲν συμ-
φέρον εἶχον νὰ μὴν μεταχειρίζομαι ἄσβεστον περισσοτέραν. Τοῦτου ἕ-
νεκα παροργισθεὶς ἐναντίον μου ὁ κ. Μαΐνας καὶ δοὺς πίστιν εἰς
τὰς συκοφαντίας αὐτὰς ἔνεβαλεν νὰ μὲ πληρώσῃ τὰς ὀπολοινομένας πέντε
χιλιάδας γροσίων ἐκ τῆς καθαρῆς συμφωνίας καὶ τὰς ἐκαστὸν χιλιάδας
γροσίων διὰ τὴν περιπλέον ἐργασίαν, καίτοι προσληθεὶς εἰς τοῦτο διὰ
δύο ἐπιστολῶν μου σταλεῖσθαι διὰ τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἐτέρας τρίτης ἐ-
πιστολῆς, διὰ δὲ τῆς τελευταίας τοῦ πρὸς με ἐπιστολῆς μοὶ ἀπεδίδεν
χαλῆν ὀντὶ μὴν, ἐνῶ συνάγει δικαιοδίατος ἀκαιτῶ ταῦτα καὶ οὐχὶ λό-
γω ἐλαττωσύνης.

Γενοῖσθαι δὲ, ὡς ἐπὶ φιλογενῆς διακρινόμενος κ. Γεώργιος Μαΐνας
θέλει ἀποζημιώσαι τὸν ἐργολάβον διὰ τὴν περιπλέον γενομένην ἐργασίαν,

Ⓣ Πάσχα στην Ήλιουπόλη

τῷ κ. Χρίστου Κ. Γκάβρου

Οὐδείς περιορισμός υπήρχαν καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας διὰ τὴν ὥραν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Συνήθως ἐγένετο κατὰ τὴν 3ην πρωΐνῃν καὶ ἀργότερον τὸ μεσονύκτιον 24.00 ὥραν., ἐάν ὁ καιρὸς ἐπέτρεπεν ἢ Ἀνάστασις ἐγένετο ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας εἰς τὴν πλατεῖαν.

Εἰς τὴν Ἀνάστασιν οἱ κάτοικοι ἐπράτουν εἰς τὰς χεῖρας τῶν λειψιάς τὸ δὲ Χριστὸς Ἀνάστη ἐλέγετο μέχρι τῆς Ἀναλήξεως, ἀντὶ τῆς ἀλλῆς καλλημέρας. Τὴν Κυριακὴν κατὰ τὴν ἀπογευματινὴν λειτουργίαν τῆς Ἀναστάσεως, πάντες οἱ κάτοικοι παρευρίσκοντο εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας οἱ ἰσπόζοντο ἀλλήλους μετὰ Χριστὸς Ἀνάστη. Ὅ,τι διαφορὰς καὶ ἔν εἶχον κατὰ τὸ διάστημα τοῦ παρελθόντος ἔτους παρευρίσκοντο ἔξωθεν ἀγύατος. Κατὰ τὴν δευτέραν Ἀνάστασιν ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Εὐαγγελίου ἐγένετο καὶ εἰς ἄλλας γλώσσας.

Ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Πάσχα, μέχρι τῆς τρίτης τῆς Διακαινιστικῆς, καθ' ἕνα τὴν ἡμέραν ἐγένετο γενικὸς χορὸς μετὰ κατὰ ὄργανα κλαρίνα καὶ εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν τοῦ χωριοῦ ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας, εἰς τὸν χορὸν δὲ ἔκαιρνα μέρος ἔλοι οἱ κάτοικοι. -

Εἰς τὸν γενικὸν χορὸν οἱ μεγαλύτεροι εἰς τὴν ἡλικίαν ἄνδρες, εἰσῆσαν πρώτοι τὸ χορὸ καὶ ἠμολοῦθουν οὐ νεώτεροι. Αἱ γυναῖκες δὲ ὄσες ἦσαν παντρεμένες ἔκαιρναν σειρά σύμφωνα μετὰ τὰ ἔτη ποὺ ἦταν παντρεμένες, ἀσχέτως ἡλικίας, τὸ δὲ κορίτσια ἔκαιρναν σειρά σύμφωνα μετὰ τὰ ἔτη τῆς ἡλικίας των, ἐκεῖ ἦτο εἰσβολὴν νὰ ἐξαιρεθῶσι τὴν ἡλικίαν ἐκάστης νέας. . . . Ἐάν ὁ ἀριθμὸς τῶν χορευτῶν ἦτο μέγας τότε ἐγένοντο δύο χοροὶ ἕνας τῶν ἀνδρῶν καὶ ἕνας τῶν γυναικῶν. Ἦτο ἕνα θέαμα μεγαλοκρεμὲς καὶ γραφικώτατον. Ὁ χορὸς συνεχίζετο καὶ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, εἰς τὰ διάφορα ἀλώνια ἐκάστης συνοικίας ἀπὸ τὰ κορίτσια μετὰ τραγούδιος χωρὶς ὄργανα. (Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ βιβλίον ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ)

καθὸτι αὐτὸ εἶναι εἰ δίκαιον καὶ νόμιμον, καὶ ὅτι βεβοιωθεὶς καὶ μαθὼν τὴν ἀλήθειαν, κοσῶς δὲν θέλει ἀνεχθῆ νὰ ζημιωθῆ ὁ ἐργολάβος, ὅστις ἐπὶ καλῇ τῇ πίστει εἰργάζετο καὶ εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀπέβλεπεν, εἰμὴ ὅπως ἀποκερατώσει τὸ σκουδαῖον τοῦτο ἔργον, εὐελκισθόμενος, ὅτι ὁ φιλογενῆς κ. Μπίνας, ἀποκερατωθέντος τοῦ ἔργου, οὐδέποτε ἤβησεν μετὰ τὴν εὐγενῆ καὶ ἱερὰν πρόθεσιν τῆς φιλανθρωπίας καὶ εὐεργεσίας πρὸς καταστροφὴν τοῦ ἐργολάβου καὶ συντελέσει διὰ τοῦ ἔργου τοῦτου εἰς τὴν ἀπώλειάν του. Ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 5 Ἀυγούστου 1385 Ὁ ἐργολάβος τῆς γαφύρας τοῦ Λυκοστόμου, Δημήτριος Τσούκας, Θεσσαλονικίτης, πρωτοτέκτων."

Επιτροπή των νερών του Άνω, τριός Θεσσαλία (8)

Λίμνη στή η' Ημισούσιος ————— = Μελέτη =

κ. Σουλ. η' χειρ. id

Ο Μηχανικός της ΔΕΗ, Στυλ. Παγερίας, υπέβαλε τόν Ιούνιον 1972 πρός τήν περιφερειακή Διοίκηση Θεσσαλίας καί πρός τήν ΔΕΗ, έργασια-μελέτη, μέ τήν όποια προβλέπεται πλήρης αξιοποίηση σημαντικοῦ μέρους τοῦ ύδατιχοῦ δυναμικοῦ τῆς χώρας, σέ συνδιασμό πρός τήν επίλυση κι άλλων προβλημάτων ὅπως εἶναι ἀρδεύσεως, ὑδρεύσεως κλπ. κυρίως τῆς Θεσσαλικῆς πεδιάδος.

Ἡ ἀνωτέρω μελέτη βασίζεται στήν ἐπιτροπή τοῦ ποταμοῦ Ἄνω πρός τόν Ἄραχθο καί σέ συνέχεια τοῦ Ἄραχθου πρός τόν Ἄνω Ἀχελῷο εἰς τό ὕψος τῆς Συκιᾶς, μέ τελική ἐπιτροπή πρός τήν Θεσσαλική πεδιάδα. Ἡ ἐπιτροπή αὕτη ἐπιτυγχάνεται μέ ἀντληση. Ὑπό τοῦ Διοικητοῦ τῆς ΔΕΗ, ἐδόθη ἐγκρίσις ὅπως χρησιμοποιηθοῦν τά ἀπαραίτητα στοιχεία καί δημοσιευθῶν ἡ ἀνωτέρω ἐργασία.

Τό τμήμα τῆς μελέτης ποῦ ἀφορᾷ τήν δική μας περιοχή, ἦτοι τήν συγκεντρωσιή τῶν νερῶν τῶν ποταμῶν Ἄνω, Βοιδομάτη καί Σαρανταπόρου στήν πεδιάδα τῆς Κόνιτσας, δημοσιεύουμε παρακάτω:

" Σύντομος περιγραφή τῆς προτεινομένης λύσεως. "

Ἡ λύσις αὕτη ἐν συντομίᾳ περιλαμβάνει τά ἑξῆς:

α) Τά ὕδατα τῶν τριῶν ποταμῶν Ἄνω, Σαρανταπόρου (Κόνιτσης) καί Βοιδομάτη, διά τῆς συγκεντρώσεως των εἰς τήν προγραμματισθεῖσαν ὑπό τῆς ΔΕΗ πρός κατασκευήν λίμνην Μελισσάστρας, μέσθ ἀντλιοστασίου παρά τό χωρίον Ἅγιος Μηνᾶς, ἐκτρέπονται πρός τόν Ἄνω Ἄραχθον, παρακάμτοντα τόν ὄρεινόν χῶρον τοῦ Βίκου. Ἡ ἀντλησις πραγματοποιεῖται πρός τήν ἀναρρυθμιστικὴν λίμνην Κήπων. Πρὸς τῆς πτώσεως των εἰς τήν λίμνην στενοῦ τοῦ Ἄνω Ἄραχθου μέ στάθμην 535 (ὡς ἐπρογραμματίσθη ὑπό τῆς ΔΕΗ) ἀπαλλάσσεται ἐνέργεια εἰς δύο βαθμίδας παρά τό διπλάσιον. Ἡ δευτέρα βαθμὶς Δικωτάμου, ἀξιοποιεῖ ἐνεργειακῶς ἐκτός τῶν ὕδατων τοῦ Ἄνω καί τῶν ὕδατα τῶν ποταμῶν Ζαγορέτικου, Βάρδα, ὡς καί ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ Ἄνω τῆς λίμνης "5 ἁλώνια".

β) Ἐκ τῆς λίμνης Στανοῦ, τὰ ὕδατα ἀντλοῦνται πρός τήν λίμνην Καλλαρτίτικου μέ στάθμην 600 μ. καί ἐκείθεν διά βαρῶντος πλέου, ἅπαντα τὰ ὕδατα ταῦτα ἐκτρέπονται πρός τόν Ἄνω Ἀχελῷον εἰς τήν λίμνην Συκιᾶς μέ ὑψλόν φράγμα καί ἀνωτάτην στάθμην ὕδατος 580 μ. Διὰ τήν στάθμην ταύτην ὁ ὄγκος τῆς λίμνης Συκιᾶς εἶναι τῆς τάξεως τῶν 1.1/2 δισκατομμυρίων κβ. Ὅπως ἀποφασίζεται ἡ κατασκευὴ τοῦ ἔργου Ἄγ. Γεωργίου δαπάνης 100 ἐκ. δολλαρίων. Ἰδεώδης δέ, εἶναι ἡ περίπτωση εἰάν κατασκευασθῶν τὸ φράγμα Συκιᾶς ὡς τοῦτο τοῦ Καλλαρτίτικου, ἦτοι μέ τήν στάθμην 600 μ.

γ) Ἐκ τῆς λίμνης Συκιᾶς τὰ ὕδατα ἤδη 5 ποταμῶν, ἦτοι τοῦ Ἄνω, Σα-

9

ρανταπόρου, Βοϊδοράτη, Άνω Άράχθου και Άνω Άχελώου, εκτρέπονται προς την Θεσσαλικήν πεδιάδα, προς την κατεύθυνσιν της Παλαιοκαρυάς Πόλης ή Όξυας Μουζακίου —————. Ένδιαφέρον παρουσιάζει επίσης η θέσις Παλαιοκαρυάς-2, με στάθμην κοδός φράγματος 420 μ.

δ) Έκ τών αναρρυθμιστικών λιμνών Παλαιοκαρυάς ή Όξυας - ή επιλογή τελικώς θά γίνη βάσει εξέτασεως πολλών παραγόντων κυρίως γεωλογικών - πραγματοποιείται συγκεντρωτική υδροδυναμική αξιοποίησις εις δύο μεγάλους βασικούς σταθμούς Ροκοτού και Φιλύρας ή Όξυας και Μουζακίου μετά αντίστοιχων αναρρυθμιστικών δεξαμενών ήμερησίας ρυθμίσεως προς τήν κατάντη. Τρίτη μικροτέρα βαθμίς θά ρυθμίση τήν αποδιδομένην προς τόν Πηνειόν ποταμόν παροχήν δια λειτουργίας ροής (βάσεως).

Η έκτροπή του Άλφειου προς τόν Καλαμών ποταμόν εξητάσθη αλλά άπερίφθη υπό του γράφοντος, ως αντιοικονομική από πάσης πλευράς, ένεργειακώς, άρδευτικώς, χωροταξικώς κλπ. Εμπίθη ότι ο βασιικός όγκος του ύδατος όφείλει να έκτραπή προς τήν καρδίαν της Ελλάδος, όπου θά χρειασθή μελλοντικώς διά πολλαπλούς σκοπούς και όχι προς τό Ιόνιον Πέλαγος.

Είς τόν Καλαμών, δέον όπως κατασκευασθούν μικρά άρδευτικά κυρίως φράγματα, με άποφυγήν όσον τό δυνατόν κατακλύσεως καλλιεργησίμων γαιών ίνα παραμείνη ά πληθυσμός εις τές παραμεθόριους ταύτας περιοχάς.

Έν έν τών κλεονεκτημάτων της προτεινομένης λύσεως προς τήν Θεσσαλίαν είναι και τό γεγονός ότι έχει ήδη μελετηθή ή γω' για όλων τών βασιικών θέσεων, ως Μελισσόπετρας, Στενού, Καλαρίτικου, Σουλιός, Μουζακίου Πόλης κλπ., πράγμα που δέν δημιουργεί άμφιβολίας ως προς τό προτεινόμενο σχήμα συγκεντρωτικής αξιοποιήσεως. Τό όλον πρόβλημα συνελπίς είναι ζήτημα οίκονομικής παραβολής, λαμβανομένων υπ' όψιν όλων τών παραγόντων και όχι μόνον υπό τό πρίσμα παραγωγής ένεργειας καίτοι και υπ' αυτό άκόμη τό πρίσμα, τό αποτέλεσμα είνασει τήν προς Θεσσαλίαν έκτροπήν.

Τὰ Τζαμιά τῆς Κόνιτσας

κ. Αναστ. Εὐθυμίου

Καὶ τώρα ἔς παραθέσουμε καὶ τὰ ἄλλα σχετικά μὲ τὸ τζαμί αὐ-
τὸ ἔγγραφο.....

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΠΑΛΛΑΔΟΣ
ΒΟΥΛΟΥΒΟΥΛΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Πιστοποιεῖται ὅτι συνέβη τῆς ὑπ' ἀριθ. 40 καὶ ὑπὸ ἡμερομηνί-
α 28 Μαΐου σε πράξιν τῆς οἰκείας Δημογεροντείας καὶ ταύτης-
οῦ ἑλισπίου τοῦ Μουφτῆ Κονίτσης, διωρίσθη πανήγυρις ἐξουσιοδότησε-
τος ἐν ἀναγγεῖλαι ἰσοῦ τεμένους (τεμένους) Κάτω Κονίτσης Σουλτάν
Σουλεϊμάν ὁ Πόρτογίν ἸΑΗ Παιδαγωγικῆς, ἀνεῖ τοῦ οὐλοῦ κα-
θίσταται ἀδύνατος ἡ λειτουργία τοῦ ὡς ἀνω τεμένους.

Δίδεται τὸ παρὸν εἰς χεῖρας τοῦ ἵνα τῷ χρησιμεύσῃ ὡς ἀποδειξη
Ἐν Κονίτση τῆ 29 Μαΐου 1918

Ὁ Μουφτῆς
Σαλῆ Ὁμέρ

Ἡ Δημογεροντεία
Κουσαῖν Σ. Κονίτσης
Ἰσοῦρ Ἐντέρ
Λαρκὸς Ἰμπουτῶν
Κουσαῖν Σάλικου
Τιακοῦκ ἸΑΗ

Ὁ Γραμματεὺς
Σορῆ Ἰμπάκ

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον
Κόνιτσα τῆ 29 Μαΐου 1918

Ὁ Μουφτῆς Κονίτσης
Σαλῆ Ὁμέρ

Ἐπικυροῦται τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Μουφτῆ Κονίτσης
Κόνιτσα 29 Μαΐου 1918

Ὁ ὑποδιοικητῆς
Στραγγίς Τ. Σάκου Δ. Δασουκίδης

Παρόμοιο περίπου μὲ τὸ παραπάνω πιστοποιητικὸν ἐξεδόθη καὶ ἄλλο στις
20-4-1912 καὶ τρίτον στις 29-12-1922.

Πράξις ἀριθ. 80.

Ὁ Μουφτῆς Κονίτσης πιστοποιεῖ ὅτι ὁ Σορῆ Κοῦρτη τοῦ ἸΑΗ, ἐγγεγραμμέ-
νος εἰς τὸ Μητρώον Ἀρρένων Κονίτσης 508/1883, διωρίσθη ἀπὸ 12 Αὐγού-
στου 1927 Μουαζίνης τοῦ τεμένους Σουλτάν Σουλεϊμάν, διατελῶν εἰσέτι.

Κόνιτσα 29 Δεκεμβρίου 1922

Ὁ Μουφτῆς
Τ. Σ. Σαλῆ Ὁμέρ

Μὲ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν καὶ τὴν ἀναχώρησιν τῶν μουσουλμάνων
ἔπαυσε καὶ ἡ λειτουργία τῶν δύο τζαμιῶν τῆς Κονίτσης. Καὶ μέσα σὲ ἐλά-
χιστα χρόνια τὸ μὲν τζαμί τῆς ἀγορᾶς καταδαφίστηκε ὡς προαναφέραμε
τὸ δὲ τῆς Κάτω Κονίτσης ἐρειπώθηκε.

11) Για τους Ιμάμηδες, χοτζάδες και λοιπούς μουσουλμάνους Ιερωμένους της Κονίτσης θά γράψωμε σέ ξεχωριστό κεφάλαιο, αναφέροντας και σέ ποιό ίδρυμα υπηρέτουσαν ό καθέννας των όταν τό γνωρίζομε. 'Εδώ θά αναφέρωμεν μόνον τόν Χότζα Νταλήπ 'Εφέντη ποό στά 1919 ήταν επίτροπος (μουταβελλής) στό τζαμί Ζουλιάν Ζουλεϊμάν, καθώς και κάποιον Τζεμίλ ποό καθόταν εκεί κοντά, στό σημερινό σπίτι τοῦ Βασίλη Δήμα και ήταν μουεζίνης τοῦ τζαμιού αὐτοῦ, ἀναβε τά καντήλια και μπαχλαντοῦσε ἀπό τόν μινερέ καλώντας τοῦς ὁμοδρήσκους του σέ προσευχή, και ἀναγγέλοντας και τοῦς θανάτους τῶν Τουρκοκονιτσιωτῶν.

Τ Ε Κ Ε Δ Ε Σ

Κατά τόν Διευθυντή της 'Εθνικῆς Βιβλιοθήκης της 'Αγκύρας κ. 'Αντινάν 'Οτουκέν υπῆρχαν πέντε τεκέδες (μουσουλμανικά μοναστήρια) στήν Κόνιτσα, τοῦ Μπαμπᾶ Ναβροῦζ, τοῦ Μπαμπᾶ 'Οσμάν, τοῦ Ζεΐχ 'Ισχάκ και τοῦ Μπαμπᾶ Χουσεΐν και τοῦ Ζεΐχ Χασάν.

Τεκές Μπαμπᾶ Χουσεΐν ἢ Χουσεΐν.

'Ο κυριώτερος, ἐπιστημότερος και πλουσιώτερος τεκές ἀπ'όλους ήταν αὐτός και τά οἰκήματά του σώζονται και σήμερα ἀκόμη στήν Κάτω Κόνιτσα και κατοικοῦν μέσα οἱ 'Αθανάσιος Μπαμπᾶῆς ἢ Κατιηρόμπης, οἱ οἰκογένειες Μουραχίδου κ.λ. 'Ε ὄνομασία του ήταν "Τεκές Μπαμπᾶ Χουσεΐν ἢ Χουσεΐν" και ἀνήκε στήν αἵρεση τῶν Μπεχτασήδων μουσουλμάνων (Μαζμπαντηδῶν).

'Ο Τεκές αὐτός εἶχε τσιφλῆκια στά Γροβανά, στό Πσοῦλι και στόν κήμπο της Κόνιτσας και Διατοροῦνι. Εἶχε δέ και κοπάδια μέ πρόβατα, ἀγέλη βοδιῶν και δικό του μύλο ποό ἔλαθαν τά γαυνήματα. Πρὸ ἐκατό και πλέον ἀπῶν εἶχε πολλούς δερβίσηδες (κωλογῆρους) και πολλά εἰσοδήματα και οἱ κατά καιροῦς μπαμπάδες του (ἡγοῦμενοι) προσέφεραν φιλοξενία δέ διαβάτες, σέ ζητιάνους και βοηθήματα σέ φτωχοῦς μουσουλμάνους ὡλλά και Χριστιανοῦς ἀκόμη.

Κατά τόν Α. Γονιόν (Παολόγ. Κων/πόλεως ἔτος 1874) ὁ Τεκές Μπαμπᾶ Χουσεΐν υπαγοῦταν στόν Πανά 'Αρσάβας και οἱ μπαμπάδες του θεωροῦνταν ἄρχηγοί τῶν ἐν 'Ηπείρῳ Μπεχτασήδων. Ποῦτε ἀντλεῖ αὐτή τήν πληροφορία δέν γνωρίζομεν.

'Ιδρυτής τοῦ Τεκᾶ υπῆρξε ὁ Μπαμπᾶ Χουσεΐν ὁ ὁποῦτος κατά τίς παραδόσεις τῶν Τουρκοκονιτσιωτῶν ἔφτασε στήν Κόνιτσα σάν περιπλανόμενος Καλιντέρης (ζητιάνος- ἀσκητής) και πέρασε τό ποτάμι τόν 'Αἰὸ πλημμυρισμένο (τότε γέφυρα δέν υπῆρχε) κυρίς νά πνιγῆ. Οἱ Κονιτσιῶτες Μουσουλμάνοι ἐθαύμασαν γιά τό κατόρθομά του, ὡλλά κατά βίβας ὀδοπιστοί δέν τοῦ ἔδωσαν και μεγάλη σημασία και θέλανε νά τόν διώξουν. Καί τότε αὐτός, σύμφωνα μέ τοῦς ὄρλους, τοῦς καταράστηκε ἀπαλοῆ τῶν ἀπαρπάιξαν και παδόνανε πρῶτος τέσσαρις ἀγάδες. Κατόπιν γιά νά τοῦς ἀποδαξῆ τῆ σαυματοργιᾶ του ἔδωκεν πῆρε ἕνα σακί ἀπό εἶλο λῆπους ποό ἔπαιγε στή φωτιά και τό φῦτοφο δκαῖ ποό σήμερα ὑφάνεται ὁ πλάτανος κάτω ἀπό τό

τζαμί του Σουλτάνου Σουλεϊμάν.

(12)

Δέν περάσανε πολλές ημέρες και τό δαυλί ρίξωσε' έβγαλε κλαριά και άρχισε νά μεγαλώνη.....

Μετανοημένοι τότε οι άγάδες και οι μπέηδες έπεσαν όλοι στα πόδια του και τόν προσήνησαν. Και άμέσως έκαναν έράνους και κατεδαφίζοντας τήν έκκλησία του 'Αγίου Δημητρίου, και τήν άρπαξαν από τους Χριστιανούς, έχτισαν τόν Τεκέ και τόν άφιέρωσαν στο όνομα του Μπαμπά Χουσέν.

Ο μπαμπάς αυτός, σύμφωνα μέ τις παραδόσεις των τουρκοκωνιτιστών - ήρθε στη Κόνιτσα σέ ηλικία 64 χρονών και πέθανε έδώ υπέργηρος 140-144 χρονών, πιθανόν κατά τά μέσα του 13ου -αΐωνος. Η περίφημη λίγα του και φύτρωσε άπ' τό δαυλί, μεγάλωσε και θέρριψε όπως λέει η παράδοση, αλλά στα μέσα του περασμένου αΐωνος μία φοβερή άνεμοθύελλα τήν σόριασε καταγής. Κανείς όμως δέν τολμούσε νά βάλη τσεκούρι άπάνω της νά τήν κόψη και μόνον ό τότε ήγούμενος του Τεκέ ό Τουραμπή Γκιουλ Μπαμπάς τό άπεφάσισε. Έδώσε αυτός τις πρώτες τσεκουριές και κατόπι τήν λιάνισαν οι δερβισάδες του. Τό δέ περιβόητο δαυλί του Μπαμπά Χουσέν βρέθηκε μέσα στον κορμό της λίγας και ό Τουραμπή Μπαμπάς τό πήρε και τό φύλαγε τυλιγμένο μέ βαρκάκι σαν ιερό λείψανο μέσα στον Τεκέ...

Μετά τόν Μπαμπά Χουσέν, η Μπαμπά Χουσο όπως τόν άποκαλούν οι παλιοί Κονίτιτες, δεύτερος γνωστός ήγούμενος του Τεκέ είναι ό Μπαμπά 'Ισμαήλ. Γι' αυτόν τίποτα άλλο δέν γνωρίζουμε παρά μόνον ότι τόν τουραμπέ (μαυσωλετό) του τόν χρησιμοποιεί για χορταποθήκη ή θεοδώρα Μουρεχίδου και τά παιδιά της. Έκει όπλα υπάρχει και μία άλλη χορταποθήκη και αρκετές φορές έχει καταστραφή από πυρκαϊά. Οι Χριστιανοί άποδίδουν τό φαινόμενο σέ θαύμα του 'Αγίου Δημητρίου και ζητάει νά ξαναχτιστή τό έκκλησάκι του. Οι μουσουλμάνοι πάλι τό άποδίδουν δέ έαδύληση του ίδριου του διαλυθέντος Τεκέ των.....

Τρίτος γνωστός ήγούμενος είναι ό Τουραμπή Γκιουλ Μπαμπάς. Πιθανόν νά μεσολάβησε και άλλος μεταξύ αυτού και του 'Ισμαήλ, αλλά μάς είναι άγνωστος.

Τό όνομα του Τουραμπή, έπιτός από τήν παράδοση και τόν αναφέρει παρεμφαρμένα ως Πταραού Μπαμπά, τό άπαντούμε και σέ έπίσημες πηγές. Στο υπ' αριθ. 7 της 3-7-1869 φύλλο της 'Ελληνοτουρκικής έφημερίδος 'Ιωάννινα-Γιάννινα διαβάζουμε ότι, τό τουρκικό σχολείο της Κάτω Κόνιτσας αναγείρεται "διά της έπιμελείας και των προσπαθειών του εις τό Δεργιάχ (Τεκέ) της ρηθείσης πόλεως (Κονίτσης) έδρεύοντος Τουραμπή Μπαμπά 'Εφένδου Σεΐχου της 'Υψηλής Αίρέσεως (Μαξίμπεντή) κλπ. Έπειτα έχομε και τήν σωζομένη έπιτύμβια έπιγραφή του τήν όποία θα δημοσιεύσωμε έν καιρῷ μαζί μέ όσες άλλες κατορθώσωμε ή θα κατορθώσωμε νά συγκεντρώσωμε και μεταφράσωμε. (Συνέχισε)

13) Υπό των μαθητών τροφίμων του 'Εθνικού 'Ορφανοτροφείου Κονίτσης, ἐγένετο δεντροφύτευσις εἰς διαφόρους χώρους περίε τοῦ Ἰδρύματος.

Τὴν 4.4.73 ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς 24ης ἐπετείου ἀπὸ τῆς τῆς Ἰδρύσεως τοῦ ΝΑΡΟ ἐγένετο ἐπίσημος κατέθεσις στεφάνου εἰς τὸ ἥρωον τῆς Κονίτσης ἐκ μέρους τοῦ κ. Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ. Ἀργότερον δὲ ἔλαβεν χώραν καὶ ὀμιλία σχετικῆ, μετὰ τὴν Ἰδρύσιν τοὺς σκοποὺς καὶ τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ ΝΑΡΟ εἰς Πνευμ. Στέγην, μετὰ ὀμιλητῆν τὸν

Γεν. Γραμματέα τοῦ Γραφείου Ἐφεδρῶν Ἀξιωματικῶν Κονίτσης κ. Γεώργιον Παπαθεμιστοκλέους.

Πληροφοροῦμεθα ὅτι θὰ κατασκευασθῇ βασικὴ ὁδός, ἀπὸ γέφυραν Ἀδου Κονίτσης μέχρι Μονῆς Στομίου, μετὰ προοπτικὴν νὰ ἐπεκταθῇ καὶ πρὸς τὸ δάσος τῆς Μυέγας.

Τὴν 11-4-73 εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Πνευματικῆς Στέγης ἐλειτεῦργησεν ταχὺρυθμον Σεμιναρίου Τουριστικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐπιμορφώσεως τῶν Ἐπαγγελματιῶν τῆς Κονίτσης, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποῦ ἀμείλησαν ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος μοίραρχος κ. Γεώρ. Σκουράκης, ὁ Γυμνασιάρχης κ. Ἰωάν. Παπαχρήστου, ὁ Νομιάτρος Ἰωαννίνων κ. Γεώρ. Ρότσιος καὶ ὁ ἀνθυπομοίραρχος κ. Δημ. Κωσταρέλης.

Τὴν 13-4-73 πῆτοιτόνησεν εἰς τὸ χωρίον Πύργος ὁ θοετῆς Δημήτριος Παπαδημητρίου ριφθεὶς ἐντὸς φρέατος. Ἐ ἀτυχῆς γέρον ἐπασχεν ἐκ μελαγχολίας.

Τραπεποιηθέντος τοῦ σχεδίου εἰς τὸν ὑπὸ ἀνέγερσιν νέον οἰκισμόν Γραβίτσια, ἀδῶν διελευσεως ἐκεῖθεν τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ, ἀφίχθη τὴν 18-4-73 εἰς Κόνιτσαν ὁ Νομάρχης κ. Κ. Διοτόπουλος καὶ προέβη εἰς τὴν κλήρωσιν 41 οἰκοπέδων εἰς ἰσαριθμούς δικαιοῦχοις ἀστέγους Κονιτσιώτας.

Τὴν 19-4-73 ἐπεσιέφθησαν τὴν Κόνιτσαν οἱ μαθηταὶ τῶν πρῶτων Δημοτικῶν Σχολείων τῆς Ἀκαδημίας Ἰωαννίνων μετὰ τῶν διδασκάλων των. Κατέθεσαν στέφανον εἰς τὸ Στρατ. Πεκροταφεῖον καὶ διένειμον Πασχαλινὰ δῶρα πρὸς τοὺς μαθητὰς τοῦ Γ' Δημοτικοῦ Σχολείου Κονίτσης καὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Κλειδωνιάς.

Τὴν 20-4-72 ἀφίχθησαν εἰς Κόνιτσαν οἱ σπουδασταὶ τοῦ Γαλλικοῦ Κολλεγίου Ἀγίου Παύλου Πειραιῶς, μετὰ τῶν κ.κ. καθηγητῶν των καὶ μεταβάντες εἰς τὰ ἀκριτικὰ φυλάκια διένειμον Πασχαλινὰ δῶρα πρὸς τοὺς φρουροὺς αὐτῶν. Κατὰ τὸν διεξαχθέντα ἀντικαρκινικὸν ἔρανον εἰς Κόνιτσαν, συνεκεντρώθη τὸ ποσὸν τῶν 13.000 δραχμῶν.

Ἡ ἑπέτειος τῆς Ἐθνικῆς Ἐπανάστασεως τῆς 21ης Ἀπριλίου ἑορτάσθη εἰς Κόνιτσαν μετὰ τὰς ἀκολουθοῦσας ἐκδηλώσεις.

Ἡ ἐκ δὲ τὴν
κατὰ τὴν

Εἰς τόν Καθεδρικόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐψάλη ἐπίσημος δοξολογία (14)
Σεβαστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Σεβαστιανοῦ καί
κατόπιν ἐπηκολούθησεν ἐπιμνημόσυνος δέησις καί κατάθεσις στεφάνων εἰς
τό Ἡρώδιον τῆς ἀγορᾶς.

Ἀργότερον δέ εἰς τήν αἴθουσαν τῆς Πνευματικῆς Στέγης ἔλαβεν χώραν ὁ-
μιλία ὑπὸ τοῦ ἐφέδρου ἀξιωματικοῦ καθηγητοῦ κ. Ἐπαμ. Ριστάνη σχετική
μέ τὸ ἱστορικόν τοῦς σκοποῦς καί τὰ λαμπρά ἐπιτεύγματα τῆς Ἑθνικῆς
Ἐπανάστασεως τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967, τήν ὅποσαν παρηκολούθησαν αἱ
ἀρχαί καί πολυπληθές ἀκροατήριον. Καί τήν ἑσπέραν διοργανώθη ὑπὸ τοῦ
στρατοῦ λαμπροδηφοῖα.

Ὁ Ὑπουργός Δημοσ. Τάξεως ἐξέφρασεν δι' ἐγγράφου του τήν εὐαρέσκειάν
του πρὸς τόν ἀγροφύλακα Λαγκιάδος κ. Χρ. Μούσιον, διότι ἐπρόλαβεν καί
ἐπεσόβησεν τήν ἔκρηξιν χειροβομβίδος τήν ὅποσαν εἶχον ἀνεύρει καί
περιεργάζοντο μικροί μαθηταί.

Τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν ἀφίχθησαν εἰς Κόνιτσαν καί παρηκολούθησαν τήν
ἐπικολουθίαν τῆς ἀποκαθλώσεως οἱ κ.κ. Π. Κωτσέλης Ὑφυπουργός Περιφ.
διοικητῆς Ἡπείρου, Κ. Λιοτόπουλος Νομάρχης Ἰωαννίνων, καί Ἀθ. Ἐπι-
τήριος στρατηγός διοικητῆς τῆς VIII μεραρχίας ἐπεσιέφθησαν δέ καί
τὸν Μητροπολίτην μας κ. Σεβαστιανόν εἰς τὸ Μητροπολιτικόν Μέγαρον.

Ὁμοίως δέ τήν Μ. Πέμπτην καί Μ. Παρασκευὴν ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ε.Ο.Π.
ἐπιτροπάρχης Ε.Α. κ. Βασ. Ρογιάκος ἐπεσκέφθη τὰ χωρία τῆς Ἐπαρχίας
μας Βοδρμπιανῆν, Καστανέαν, Μάξιον, Ἀηδονοχώριον, Μελισσόκετραν καί
Καλόβρυσην, συνοδευόμενος καί ὑπὸ τῶν κ.κ. Εὐστ. Δαῖνᾶ Περιφερειακοῦ
ἐκπροσώπου τοῦ Ε.Ο.Π. καί Γεώρ. Σωτηροπούλου διευθυντοῦ τοῦ Τομέως
ἐπιτιμῶν τοῦ Παιδιοῦ.

Κατὰ τήν περιόδον του ὁ κ. Ρογιάκος ἐπιθεώρησεν τὰ σπείτια τοῦ Παι-
διοῦ τῆς περιοχῆς μας καί ἐπικοινωνήσεν μετὰ τῶν κατοίκων τῶν ὡς ἄνω
χωρίων συζητήσας διάφορα θέματα τῆς ἀρμοδιότητός του.

Τὰ ἀκριτικὰ φυλάκια τῆς περιοχῆς μας ἐπεσκέφθησαν κατὰ τὰς ἐορτὰς τοῦ
Πάσχα, οἱ ἄρχοι Ἀξιωματικοὶ Ἰωαννίνων, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐργατικοῦ
Κέντρου Ἰωαννίνων κ. Χατθ. Μκαλιμένος μετὰ τοῦ Γεν. Γραμματέως κ. Γρ.
Μκασέκη καί ἄλλων μελῶν τοῦ Συμβουλίου καθὼς καί ἄλλοι ἐκπρόσωποι σω-
ματείων καί ὀργανώσεων καί διένειμον Πασχαλινὰ δῶρᾶ πρὸς τοὺς φρουροὺς
αὐτῶν.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ἀφίχθησαν ἐξ Ἀθηνῶν οἱ κ.κ. Γιάννης Λυμπερόπουλος, Ἀλέκος Δαρτσί-
δης, Δημ. Τσαρτσέλης, Θωμάς Ζώης οἰκογενειακῶς. Ὁμοίως καί οἱ κ.κ.
Γεώρ. Πατέρας Παπ. Μπάρκης, Μενέλαος καί Λουκᾶς Δημάρατος καί πολλοί
ἄλλοι. Ἐκ Κορινθίας διὰ Βοδρμπιανῆν οἱ ἀδελφοὶ Τράντα ὁ κ. Χαρ.
Δημάρατος, ὁ κ. Κων. Λαμπρόδης, ἐκ Κερκύρας ὁ κ. Ν.μ. Λυμπερόπουλος
καί πολλοὶ ἄλλοι συμπατριῶται καί ἐόρτασαν τὸ Πάσχα.

'Ανεχώρησαν δι' 'Αθήνας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Σεβαστιανός καὶ διὰ Καλαμάταν ὁ Δήμαρχος κ. Θ. Καρατζῆμος.

'Ο δημοδιδάσκαλος κ. Εὐάγγελος Μπλέτσος καὶ ἡ σύζυγός του 'Ασπασία, τὸ γένος Δ. Μαργαρίτου, ἔφερον εἰς τὴν ζωὴν ἀγοράκι. Εὐχόμεθα νὰ τοὺς ζήσῃ.

'Ο ἐκ Βουρμπιάνης κ. Δημοσθένης Κ. Σιούφλιας καὶ ἡ δὲς Ζανέτ Ι. Εὐθυμίου ἐκ Καναλακίου καταγομένη μητρόθεν ἐκ Βουρμπιάνης, ἀντήλλαξαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου.

'Ετέλεσαν τοὺς γάμους των οἱ κ.κ. Κων. Κορτσινογλου μετὰ τῆς δίδος Σοφίας Κ. Καλιντέρη, Κων/νος Δ. Καραγιάννης μετὰ τῆς δίδος Μαρίας Στ. Ραμοπούλου, Πικηφόρος Παπαγιάννης ἐκ Πρεβέζης μετὰ τῆς δίδος Παναγιώτας 'Απ. Ράγγα, καὶ Κων/νος Λῦλος μετὰ τῆς δίδος Φρειδερίκης Η. Χατζῆ.

'Ετελέσθησαν ἐπίσης εἰς 'Αθήνας αἱ γάμοι τοῦ κ. 'Αποστόλου Ζούκη ἐξ 'Οξυῶς μετὰ τῆς δίδος Βασιλείας Λ. Βλάχου ἐκ Βουρμπιάνης.

ΛΗΞΕΙΩΣΑΝ, εἰς Γοργοπόταμον ὁ 'Απόστ. Γαργάλης ἑτῶν 73 καὶ εἰς Κόνιτσαν ἡ 'Ανδριάνα Μπόγδου.

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 2)

ΣΠΗΛΑΙΟ

ΣΤΗΝ ΒΕΟΧΗ ΚΟΝΙΤΗΣ.

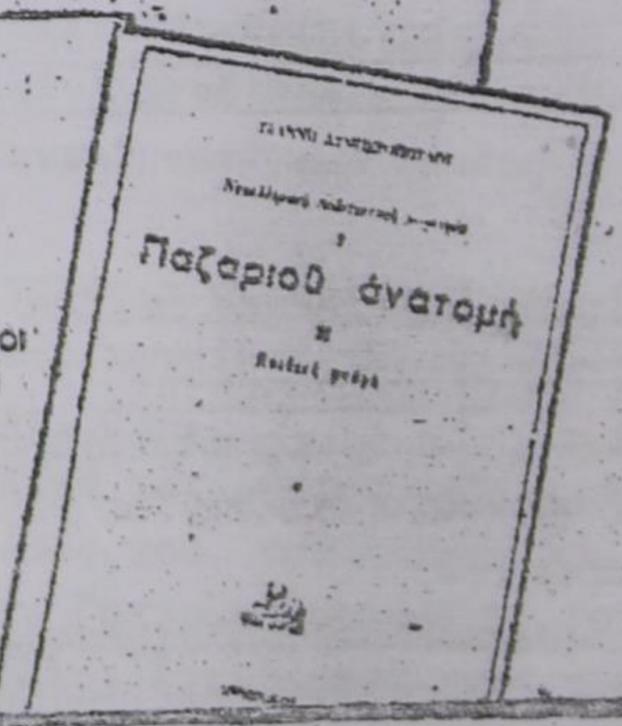
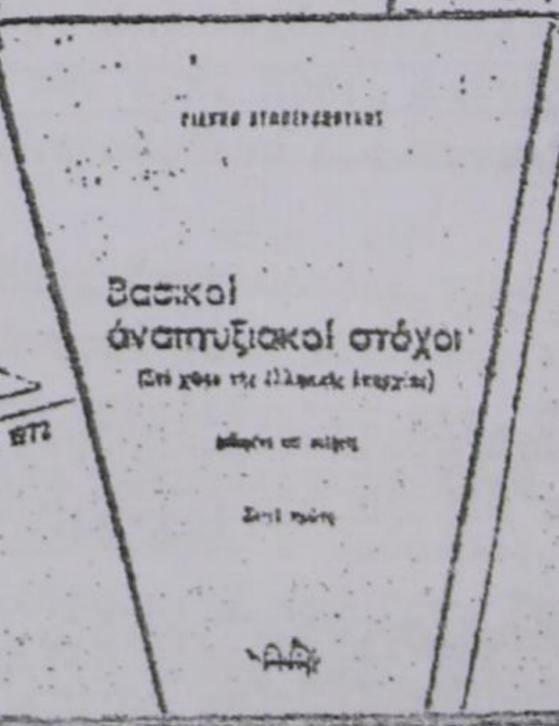
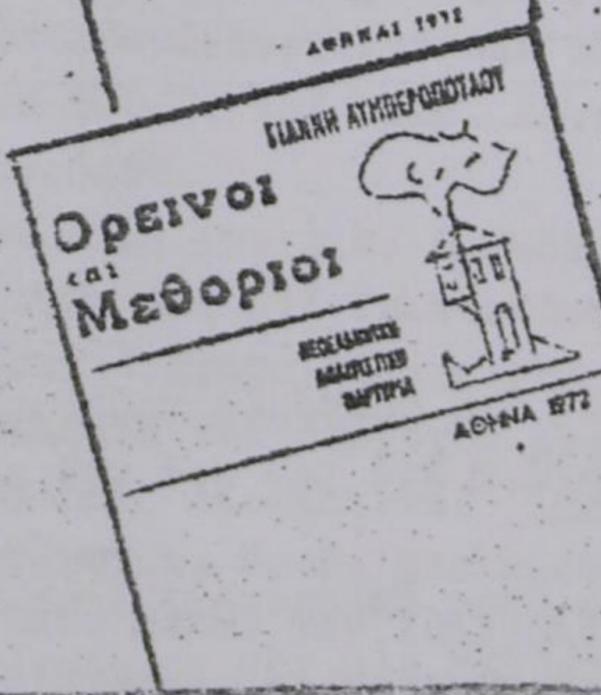
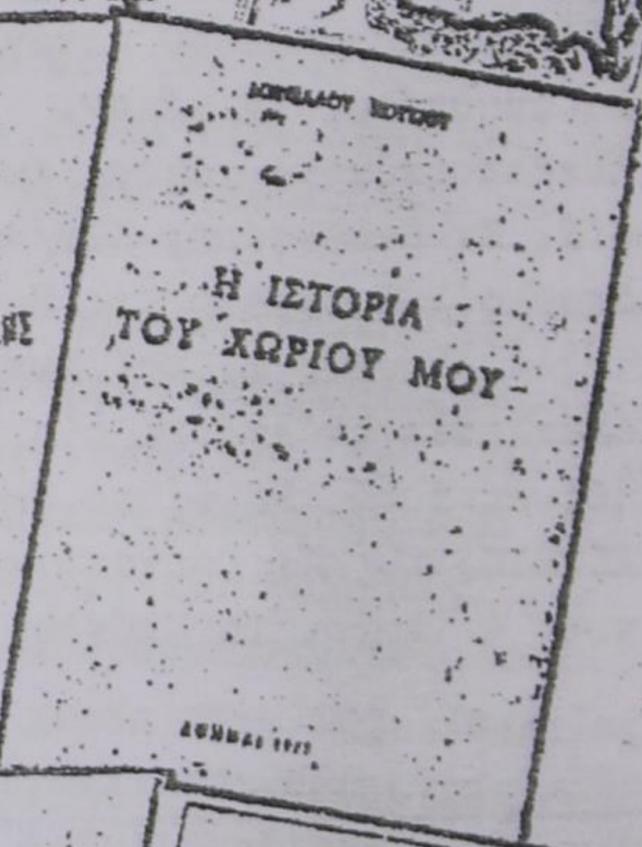
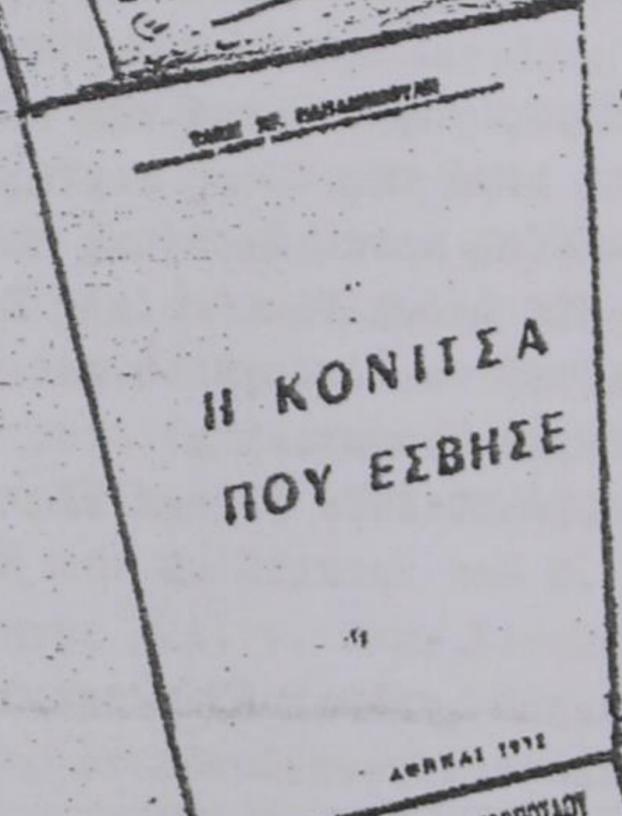
Κατὰ τὴν ἰδίαν πάντοτε ἀφηγήσει, ἐρρίφθη ἀπὸ τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου ἓνας σκύλος, ὁ ὁποῖος ὕστερα ἀπὸ μερὰς, βγήκε ἀπὸ τὴν πρὸ τοῦ ποταμοῦ κρύπτη.

Παρακαλῶ τὴν Ἑλληαιολογικὴ 'Εταιρεία ὅπως ἐπισκεφθῇ τὸ ὡς ἄνω σπήλαιον καὶ ἐάν εἴναι ἐπιμεταλλεῦσιμος νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν τῆς παραμεθέρου αὐτῆς περιοχῆς. Περαιπιπτόντως ἀναφέρω ὅτι εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων χιλιομέτρων καὶ εἰς θέσιν ἀμπουριστρῶς ἐξέρχεται ἀτμός ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ποῦ δείχνει ὅτι μὲ ἀνάλογο πρακτικὸ ἐνδιαφέρον ἢ ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλία, μπορεῖ νὰ γίνουσι σύγχρονα ἀτμοθῆλα λουτρά, ἐφ'ὅμιλλα μὲ τὰ τοῦ 'Αμαράντου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τουρισμοῦ τῆς ἀκριτικῆς αὐτῆς περιοχῆς. -

Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν φιλοξενίαν

μετὰ τιμῆς ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΡΑΣ

Γ. Σουρῆ 5- ΓΑΛΑΤΕΙ

ΚΟΝΙΤΣΑ ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕΣΟΒΙΩΤΩΝ. ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : ΔΗΜ. ΜΗΛΙΓΓΟΣ, ΛΕΩΦ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 83, ΑΘΗΝΑΙ (ΔΙΑ Δ/ΣΜΟΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΩΝ ΔΩΣ)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ : ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΥΜΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΛΕΞ ΣΟΥΓΓΕΟΥ 5 ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ, ΑΓΙΑΣ ΖΩΝΗΣ 48, ΑΘΗΝΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ : ΔΡΧ. 100

ΠΟΛΥΓΡΑΦΗΣΕΙΣ : Α/Γ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 37 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 618.779

Περιεχόμενα τῶν τευχῶν 105-129

1. Ἀθηναγόρα Πατριάρχου: Ἀφήγησις 123/129,2
2. Ἀλεξανδροπούλου Α. Ἡ ἀναβίωσις τῶν ἱστορικῶν οἰκισμῶν 117/118,1
3. Γκούτου Γεωργίου. Ὁ γάμος μου, ποιός εἶναι ὁ κόσμος, τὰ ὄψα τοῦ θεοῦ 120,13.
4. Δαβάκης Κ. Συνταγματάρχης: Ἐπιστολή πρὸς Φουρκιῶτες 123/124,1
5. Δρόσου Στ. Ἡ καταστροφή τῆς Ἑλληνικῆς ὑπάθρου. III/113,1
6. Εὐθυμίου Ἀν. Βούρμπιανη 105/107,3- 108/110,6-III/113,8-114,10- 115/116,13-117/118,9-119,10-120,9-121/122,10. Τὰ περὶ ἑκατονταετίας 105/107,8-108/110,4-119,13- Τὰ τζαμιὰ τῆς Κόνιτσας 123/129,5.
7. Ζώη Θωμᾶ: Τάκης Παπαδημούλης 123/129,4
8. Ἰατροῦ Ἰωάννης: Ἡ Φούρκα καὶ τὸ ἔπος 1940, 117/118,13.
9. Λυμπεροπούλου Γιάννη: Κουνελοτροφία 105/107,1- Μελισσοκομία 108/110,1 τοῦ Κώστα Ρούση 108/110,2- Ὀρεινοὶ καὶ Μεθόριοι III/113,3- 114,1- 115/116,3-117/118,3-119,2-120,2-121/122,3.
10. Μακρῆ Κίτσου: Γιάννης καὶ θανάσις Παγώνης 120,1-Ζωγράφος Παγώνης 121/122,1.
11. Μακρυγιάννη: Σμαήλμπεης Κόνιτσα 108/110,3
12. Νικολαΐδου Κωνστ. Ἡ πατρικὴ οἰκία 105/107,10
13. Νικοπούλου Β: Ὁ πατὴρ Παῖσιος ὁ φιλοθεϊτής 108/110,7-114,7-115/116,10-117/118,11-119,12-120,11- Παρακλητικὸς Κανόνας 121/122,11.
14. Παπαδημούλης Τάκης: Ἀληθινὴ ἱστορία ψευτοηγουμένου 108/110,10-III/113,9.
15. Παπαϊωάννου Κώστας: Ἐπιστολή 108/110,7
16. Σούρλα Εὐρ. Φύσις καὶ Τοπίον τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης 115/116,1- Ἡ Κόνιτσα κατὰ τοὺς Εὐρωπαίους περιηγητὰς 119/1.
17. Σκίπη Δ. Βορειοηπειρῶτες καὶ Κονιτσιῶτες στὴν Κορινθία 105/107,9
18. Τεχνικὸ Ἐπιμελητήριον: Ἀνάγκη προστασίας τῶν παλαιῶν οἰκισμῶν. 105/107,7.
19. Τσίπη Ν. Πασχαλινὲς διακοπές. 105/107,2.

